

คำประกาศเกียรติคุณ

รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาวิชาสังคมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง เกิดเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ที่อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษา ระดับอนุปริญญาการพยาบาลและอนามัย และประกาศนียบัตรการผดุงครรภ์ โรงพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๗ ระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชชั้นสูงจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๑ ระดับปริญญาโท ด้าน Adult Psychiatry จาก Boston University สหรัฐอเมริกา ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ และระดับปริญญาเอกด้าน Health and Education จาก Boston University สหรัฐอเมริกา ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑

รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง เริ่มทำงานเป็นพยาบาลประจำการ ณ แผนกผู้ป่วยพิเศษของโรงพยาบาลศิริราช ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๘ ปฏิบัติงานได้ราวปีเศษ ก็ได้รับการคัดเลือกให้ไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และกลับมารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ ณ โรงเรียน

พยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยศิริราช ก่อนได้รับทุนไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท และปริญญาเอกในต่างประเทศ และได้กลับมาปฏิบัติราชการในตำแหน่งอาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ โดยได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยคณบดีในทันทีที่กลับมาปฏิบัติงาน รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง เป็นผู้มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ และงานขององค์กรวิชาชีพ รวมทั้งงานด้านการต่างประเทศ เป็นผลให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการเป็นอย่างมากในคณะพยาบาลศาสตร์ในขณะนั้น และต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ ก็ได้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และดำรงตำแหน่งคณบดีติดต่อกันถึง ๓ วาระเป็นเวลา ๑๒ ปี จนถึงปีพุทธศักราช ๒๕๔๒

รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอำนวยการของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย เป็นระยะเวลา ๖ วาระ ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ถึง ๓ วาระ และด้วยความรู้ความสามารถจึงเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์คนแรกที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกสภาการพยาบาล และดำรงตำแหน่งดังกล่าว ๒ วาระติดต่อกัน และปัจจุบัน ยังคงดำรงตำแหน่งนายกสภาการพยาบาลอีกด้วย

ในด้านวิชาการ รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง เป็นผู้ริเริ่มโครงการสำคัญหลายโครงการที่พัฒนาวิชาการพยาบาลทั้งประเทศอย่างก้าวกระโดด อาทิ การริเริ่มจัดการศึกษาระดับปริญญาเอก

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ในประเทศไทยขึ้นเป็นครั้งแรก ได้ทำการศึกษาความต้องการกำลังคน สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ทั้งระบบขึ้นเป็นครั้งแรก และได้จัดทำโครงการผลิตพยาบาลเพิ่มเพื่อการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพยาบาล และโครงการพัฒนาอาจารย์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระบบ และเป็นผู้ก่อตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ของมหาวิทยาลัยหลายแห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง รวมทั้ง การพัฒนายกวิทยฐานะวิทยาลัยพยาบาลในพื้นที่เป็นคณะพยาบาลศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ นอกจากนี้แล้วยังได้เป็นผู้ริเริ่มโครงการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบการดูแลกลางวัน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๓๒ เป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ทั้งการศึกษา การวิจัย และบริการสังคม โครงการเจริญก้าวหน้าได้รับความนิยมนอย่างมากมาจนถึงปัจจุบัน

ในด้านการทำประโยชน์ให้กับสังคมด้านอื่น ๆ นั้น รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง เป็นที่รู้จักและยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับนานาชาติ อาทิ ได้รับเลือกจากประเทศสมาชิก ๑๓๐ ประเทศของสภาการพยาบาลระหว่างประเทศ (International Council of Nurses, ICN) ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ ณ นครเจนีวา ให้เป็นกรรมการอำนวยการ (Board of Director) ได้รับเชิญจากสภาการพยาบาลระหว่างประเทศ (ICN) ให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการเผ่าติดตามการบังคับใช้กฎหมายในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และได้รับแต่งตั้งจากองค์การอนามัยโลกในฐานะผู้แทนผู้นำวิชาชีพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้เป็นกรรมการใน WHO Global Advisory Group on Nursing and Midwifery ซึ่งในการปฏิบัติ

ภารกิจนี้เป็นเวลากว่า ๕ ปี รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง ได้รับเชิญจากองค์การอนามัยโลกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้ทำหน้าที่ที่ปรึกษาการพัฒนาด้านสุขภาพและการพยาบาล ได้เคยปฏิบัติหน้าที่นี้ ณ ประเทศเนปาล เมียนมาร์ บังคลาเทศ อินโดนีเซีย และอินเดีย ซึ่ง ณ ประเทศอินเดียนี่ รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง ได้รับเชิญให้เป็นผู้จัดทำโครงการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศอินเดีย โครงการดังกล่าว ประสบความสำเร็จ มีความก้าวหน้า และดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน

ในด้านการเมือง รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์คนแรก ที่ได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พุทธศักราช ๒๕๓๔ และสมาชิกวุฒิสภา ปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙ และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง ได้รับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ประเภทสรรหา ภาควิชาชีพ ชุดที่ ๑ (พุทธศักราช ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔) และได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งรองประธานวุฒิสภา คนที่สอง นับเป็นสตรีคนแรกที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญนี้ ได้ปฏิบัติภารกิจของรัฐสภา และทำหน้าที่ประธานกรรมาธิการวิสามัญหลายคณะ รวมทั้งทำหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทยไปประชุมองค์การรัฐสภาระดับอนุภูมิภาค ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ หลายครั้ง และยังได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็น รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๕๗

รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง นอกจากได้รับการยกย่อง
ว่าเป็นผู้มีคุณูปการอย่างยิ่งต่อวงการวิชาชีพการพยาบาลของประเทศ
แล้วยังได้ใช้ความรู้ความสามารถในการช่วยเหลือสังคมในด้านการศึกษา
วิชาการพยาบาล การพัฒนาให้เกิดมาตรฐานวิชาชีพการพยาบาล และ
มีส่วนผลักดันให้มีการใช้วิชาชีพการพยาบาลให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม
ในมุมกว้าง ทั้งในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งในสภาการพยาบาล และในขณะที่ยัง
ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สามารถปฏิบัติหน้าที่ในสังคมในตำแหน่งต่างๆ
ได้อย่างดีเยี่ยม แม้ว่าจะไม่มีพื้นฐานด้านการเมืองการปกครองเลยก็ตาม
ทั้งนี้ ด้วยความมุ่งมั่นและอุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

จากเกียรติประวัติและผลงานแห่งความสำเร็จของ รองศาสตราจารย์
ดร. ทศนา บุญทอง ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งในการเป็นผู้นำทางวิชาชีพ
การพยาบาล เป็นนักบริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
เป็นผู้ใช้ความรู้ความสามารถเพื่อยังประโยชน์แก่มวลชนอย่างต่อเนื่อง
และเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นนำไป
ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ผลงานต่างๆ ที่ได้กระทำมาแล้วล้วนเป็นประโยชน์
ต่อสังคมและประเทศชาติ สมควรได้รับการยกย่องเป็นเกียรติประวัติและ
เป็นแบบอย่างในวงวิชาการและวิชาชีพต่อไป ดังนั้น สภามหาวิทยาลัย
แม่ฟ้าหลวง จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช
๒๕๕๙ ให้รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา บุญทอง ได้รับพระราชทาน
ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ เพื่อเป็น
เกียรติประวัติสืบไป

